Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1935

1351
№ 4291

ՄԱՇՏՈՑ

ԿԱՆՈՆՈՒՂ ՄԿՐՏՈՒԹ՟Ն

ՏՊԱԳՐԵԱԼ

Ի ՍԲ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Ի Պատրիարգութ՟ Տեառն
Զաքարիայ Արք Եպ՟ի ․

Եւ ի Պատրիարգութ՟ կոս_
տանդինուպօլսոյ Տ՟ն Ա՟ծատ_
րոյ Սրբազան Արք Եպ՟ին ․

Ձրի պարգեւ ժողովրդեան Քահանայից
նուիրեալ ․

1843 ի ՌՄՂԲ

Ի Տպարանի Սրբոց Յակոբեանց
Սրբազան Առաքելոց ․

1935

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հոգեշնորհ Եզնկացի Գէորգ շնորհազարդ վարդապետ, ծաղկեալ յամի տեառն 1403, այսինքն չորս հարիւր քառասուն ամօք յառաջ. վասն այլայլութե՟ եղանակի մկրտութե՟, գրէ պաշտօնէից ա̄ծուսայց բաւական բանս խրատականս, համաձայն վերնագրի գրբութե՟ ընտիր մաշտոցաց, և արարողութե՟ եկեղեցւոյ մերոյ: Յորմէ քաղելով և մեր՝ եդաք աստ 'ի տեղի յառաջաբանութե՟. որով յայտնի առնէ, եթէ մեք յանձնէ ինչ ո՛չ արարաք. այլ ը̄ ընտիր ձեռագիր մաշտոցաց, և ը̄ արարողութե՟ կաթողիկէ առաքելական եկեղեցւոյ հայաստանեայց, տպագրեցաք զհարկաւոր կանոն մկրտութե՟, առ 'ի ուղղել զեղանակ նորա ը̄ անսայթաք ուղիղ կարգադրութե՟ սրբազան հայրապետաց նախնեաց մերոց:

„ Զկնի աղօթից՝ ասէ երանելին. առնել զերեխայն,
„ դնէ յաւազան 'ի մէջ ս̄բ ջրոյն. խնդրելով զանուն
„ երեխային, և ասէ. այս անուն ծառայ յի̄ ք̄ի
„ եկեալ կամաւ յերեխայուն, յերեխայութենէ 'ի մկր-
„ տութի. մկրտի այժմ 'ի ձեռս իմ: Յանուն հօր. և
„ մի ափ ջուր արկցէ 'ի գագաթն նորա ընծային: Եւ
„ յանուն որդւոյ. և այլ մի ափ ջուր, արկցէ 'ի գա-
„ գաթն նորա ընծային: Եւ յանուն հոգւոյն ս̄բ. և մի
„ ափ ջուր արկցէ 'ի գագաթն երեխային: Այս է
„ էութի մկրտութե՟ յորում արասցէ քահանայն հոգա-
„ բարձութ̄: Զի երեք ափ ջուր արկանելն, անուն

,, Երրորդութե 'ի միասին վճարի ։
,, Յետ այնորիկ ընկղմէ 'ի ջուրս աւազանին երիցս ան_
,, գամ. և ասէ երեք անգամ, գնեալ արեամբն քի
,, 'ի ծառայութենէ մեղաց, ընդունի զազատութին որ_
,, դեգրութե մեծէն այ Հօր. լինել ժառանգակից քի,
,, և տաճար Հոգւոյն սրբոյ, որ նշանակէ զերեքօրեայ
,, թաղումն քի. որպէս ասէ առաքեալն. * 'ի մահ
,, ունդր նր մկրտեցայք, թաղեցայք ընդ նմին 'ի մահ ‖ ։
,, Այլ զի են ոմանք, որք արկանեն զմի ափ ջուր 'ի
,, վերայ գագաթան տղային, և ասեն զանուն երրոր_
,, դութե. և միւս երկու ափ ջրին, որիշ որիշ կրկնեն
,, ասելով թէ՝ յանուն Հօր և որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ.
,, և ըստ այսմ՝ ինն յիշեալ լինին անձինք, և ոչ երեք.
,, և այս ոչ է ուղիղ. զի 'ի կանոնական հրամանի,
,, նզովիւք փակեալ է այնպիսի ասացուածն. զի քս այս_
,, պէս հրամայեաց մկրտել աշակերտաց. յանուն Հօր
,, և որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ ։
,, Գիտասջի՛ր՝ զի ոմանք գլխի վայր ընկղմեն զտղայն 'ի
,, ջուրն անգիտաբար. զի այն արիոսի արարողութին
,, է, որ ցուցանէ թէ՝ մկրտութին քսի ոչ կանգնեցաւ
,, բնութիս, որ 'ի կործանմանէ մեղաց ։

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ.

Զայս խրատ՝ ոչ եթէ յանձնէ իւրմէ և ըստ քմաց ա_
րարեալ է մր վարդապետս. այլ ըստ ձեռագիր ընտիր
վաւերական մաշտոցաց մերոց՝ զոր նախնի սրբազան

Հայրապետացն մեր կարգադրեալ են, միօրինակ են. միայն թէ՝ կարգադրութ աղօթից ունին յետ և առաջութ, և խորագիրք խրատականք այլ և այլ աղձատեալք, ոմանց լիականատ է վերնագիրն, և ոմանց կրճատեալ՝ ի գրչագրաց ըստ պիտոյից ախորժանաց օրինակեալ: Բայց ի պաշտօնեայ քահանայք մկրտութ, ըստ մեծի մասին ի ձայն ուսանին. վասն այնորիկ ոմանք անփոյթ արարեալ են զխառնարեալ խրատս գրել: Նոյնպէս և տպագրիչք և սրբագրիչք, չունելով ի ձեռս զմիոյր հնագոյն մաշտոցս, վասն այնորիկ՝ այլայլեալ է եղանակ մկրտութ, զոր այժմ բաղդատելով զբազմաթիւ ձեռագիր մաշտոցս, փոյթ կալաք. միայն ըստ կարգ մկրտութ առ այժմ տպագրել, որ է կարի հարկաւոր. և ձրի բաշխել մկրտիչ քահանայից. որպէս զի միօրինակ լինիցի եղանակ մկրտութ, ըստ կարգադրութ նախնեաց մերոց՝ յազգի մերում:

Այս աղաչեմք, խոնարհիլ առ միմեանս պաշտօնէից և ուսանել. և մի արհամարհել, թէ ես այսպէս ուսեալ եմ. կամ թէ այս լինչ՝ և այն լինչ, տպագիր մաշտոցք. այսպէս և այնպէս ունին զայս եղանակ կարգադրութ: Այլ այժմ չ՚ներէ ժամանակն՝ զամենեցուն զպատճառն մերձ դնել, և բացայայտել:

Այլ յուսամք շնորհս գտանել առաջի ողջամիտ ուսումնական ընթերցողաց, որոց լուսաւորեալ են միտք գիտութ ած գրոց:

Ամ. Նէմի Պատրիարք
.Զաքարիա Ազգ Նայ:

Գնացէք այսուհետև աշակերտեցէք զամ հեթանոսս․
Մկրտեցէք զնս յանուն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբյ․

ԿԱՆՈՆ
ՍՐԲԱԶԱՆ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ

Յորժամ երախայն ուխտօրեայ լինի , տան բերել 'ի դուռն 'ի գաւիթ ս̅բ եկեղեցւոյն ։ Եւ ասեն սղմս ՁԵ ։

Տէր զօրութե̅ն ծառայի քո . կեցո զորդի աղախնոյ քո . և արա առ իս նշան բարութե̅ ։

Խոնարհեցո տ̅ր զունկն քո և լուր ինձ զի աղքատ և տնանկ եմ ես ։

Պահեա զանձն իմ տ̅ր տ̅ր և փրկեա զծառայս քո ա̅ծ իմ որ 'ի քեզ յուսացայ ։

Ողորմեա՛ ինձ Տ՟ր զի առ քեզ
աղաղակեցի զօրհանապազ .
ուրախ արա զանձն ծառայի
քո զի առ քեզ Տ՟ր համբարձի
զանձն իմ :

Զի դու Տ՟ր քաղցր և ուղիղ
ես . բազումողորմ ես ամե
նեցուն որք կարդան առ քեզ :
Ունկն դիր Տ՟ր աղօթից իմոց .
և նայեա՛ց ի ձայն խնդրուա
ծաց իմոց :
Յաւուր նեղութ՟ե իմոյ կար
դացի առ քեզ և լուա՛ր ինձ :
Ո՛չ ոք է նման քեզ յա՟ծս Տ՟ր .
և ո՛չ ոք է ըստ գործս քո :
Ամ՟ն ազգս զոր արարեր՝ եկես

ցեն և երկիրպագցեն առաջի
քոյ տէր . և փառաւոր արաս-
ցեն զանուն քո յաւիտեան :

Մ՛եծ ես դու տէր և առնես
սքանչելիս . և դու միայն ես
ա՟ծ :

Ա՛ռաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճանա-
պարհի քում և գնացից ՚ի ճըշ-
մարտութ՟ե քում . և ուրախ եղի-
ցի սիրտ իմ յերկնչել յանուա-
նէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ տ՟ր
ա՟ծ իմ բոլորով սրտիւ իմով .
փառաւոր արարից զանուն քո
յաւիտեան :

Մ՛եծ եղև ՚ի վերայ իմ ողոր-

մութին քո տէր · և փրկեցեր
զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց ։
Ած , անօրէնք յարեան 'ի վր
իմ · և ժողովք հզօրաց խնդրե-
ցին զանձն իմ · և ոչ հա-
մարեցան զքեզ ած առաջի
իւրեանց ։
Եւ դու տր ած իմ գթած
ես և ողորմած · երկայնամիտ
բազում ողորմ և ճշմարիտ ·
նայեաց առ իս և ողորմեաց ինձ ։
Տուր զօրութին ծառայի քո ·
կեցո զորդի աղախնոյ քո · և
արա առ իս նշան բարութե ։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամա-
չեսցեն · զի դու տր օգնեցեր

ինձ և մխիթարեցեր զիս ։
Փառք հօր ։ Այժմ և միշտ ։

Քարոզ ։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութբ ՚ի տնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ՚ի վերայ մեր․ տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի ։

Եւ ասեն երկոտասան Տէր ողորմեա ։

Եւ ապա քահանայն ասէ զաղօթս ՚ի վր երախայիցն ։

ՏՐ ած մեր, ած բարերար․ որ զվրիպեալս և զհեռացեալս ՚ի քէն զազգս մարդկան, զմերժեալս և զանկեալս ՚ի դրախ-

 տէն

ունէն փափկութե՟ , զոր ոչ կա-
րացեր անասնես առնել : Մա
գթացե՟լ խոնարհեցար ի քում-
մէ բարձրութենէդ ի մեր նուաս-
տութիւս . և առնելով բոլոր զմերս
բայց ի մեղաց : Չարչարանօք
քո և մահու խաչին զփրկութի
մեր և զդարձ գտեալ , մերոյ-
ային շնորհեցեր մեզ կենդա-
նութի : Ընկալ և այժմ , բարե-
րա՛ր տէր՝ զբարի յօժարութի ըն-
տրծուածոյս քո . որ դիմեմաց
մերձենալ ի տուրս և ի մեծայն
[illegible] ածուածի քո , քրիստո-
[illegible] աստուածն յանձին կրելով :
[illegible]ր սմա զօրութի և օգ-

նութե

նուէն , արժանաւորել և հասա_
նել ՚ի մաքրութեն մեր աւագա_
նին անբիծ կենացդ , ՚ի ժա_
ռանգութեն որդեգրութե ար_
քայութեդ երկնից , քս յս տէր
մեր ։ Ընդ որում հօր , միան_
գամայն և հոգւոյդ սրբոյ ,
վայելէ փառք իշխանութի և
պատիւ . այժմ և միշտ և յա՛՛ ։

Յետ այսորիկ մուծանէ զերախայն հանդերձ մանկա_
բարձաւն ՚ի ժամատունն ։ Եւ ասեն սաղմոս ԻԷ. ասեն ։

Մտից ՚ի տուն քո պատարագօք
և երկիրպագից ՚ի տաճար սբ
քո երկիւղիւ քո ։

Տէր առաջնորդեա՛ ինձ յար_
դարութե քում . վասն թշնա_

մեաց

մեաց իմոց ուղիղ արա՛ առաջի
իմ զճանապարհս քո :

Քարոզ · Խնդրեսցուք հաւա՛՛ :

Դ · Տէր ողորմեա՛ :

Աղօթք :

Ընկա՛լ տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սրբոյ աստուածածնին անարատ ծննդեան միածնի որդւոյ քո և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց և որոց այսօր է յիշատակ : Տո՛ւր մեզ տէր և ողորմեա՛ · Ներեա՛ քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր : Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և

 ընդ

ընդ սբ̃յ հոգւոյդ ։ այժմ և ։

Եւ ապա դնէ մանկաբարձն զերախայն ՚ի դուռն ե֊կեղեցւոյն ․ և ասեն սաղմոս ։

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ․ յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ա̃ծ իմ ։

Եւ խոստովանել կնքահայրն արժանապէս և առնել զթողութի մեղաց ։ Եւ ապա երեք անգամ ասեն սղ̃մս ։

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ զբօսան աչք իմ ։ Ոչ գնացի ես ՚ի մեծամեծս, և ոչ ընդ այնոսիկ՝ որք սքան֊չելիք են քան զիս ։ Բայց թէ խոնարհեցայ ես ոգ̃ւ մանուկ սարտուցեալ ՚ի ստենէ

մօր իւրոյ, և զարձ նր անդ-
րէն ի նոյն։

Ով թէ հանդարտացուցի ար-
դեօք զանձն իմ, այսպէս եղի-
ցի հատուցումն անձին իմոյ.
յուսասցի իէլ ի տր, յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան։

Փառք հօր։ Այժմ և միշտ։
Եւ ևս խաղաղութն զոհէր ա՛։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Եւ յաւելու մանկնն զնարօտն կարմիր և սպիտակ։

Շարական. ՃԿ։

Ներողութ ի անքննածանելի. և
զօրութն երկնայինն. լոյս ծա-
գեալ յանչխարհ. նորին հան-
ցուք զօրհնութիս երգով.

Որ հզօրն յերկնից • այսօր և հանգեաւ յառաքեալսն ձեր-մարմնոյ որ հոգին • Նորմա հան":

Որ ՚ի խորհուրդս վերնատանն • այսօր ընդ իջանել յառաքեալ-սըն ծանուցաւ մարգարէին •

Նորմա հան":

·Քարոզ· Սէ խաղաղութ աղաչեսցուք •

·Քահանայն խաչակնքէ ՚ի վերայ նափորին և ասէ ։

Որհնեա՛ զնափորոս, և պահպա-նեա՛ զերախայս քո ա̄ծ մեր":

Եւ ապա առնու կնքահայրն զմանուկն ՚ի գիրկս իւր ։
Եւ ասեն սաղմոս իգ ։

Առ քեզ տ̄ր համբարձի զանձն իմ, ա̄ծ իմ ՚ի քեզ յուսացայ •

մի՛ ամաչեցից , եւ մի՛ ծիծա_
ղեսցին զինեւ թշնամիք իմ ։
Ամէն ոյք համբերեն քեզ մի՛
ամաչեսցեն . այլ ամաչեսցեն ա_
նօրէնք յունայնութ̃ե իւրեանց ։
Զճանապարհս քո Տէր ցոյց
ինձ . եւ զշաւիղս քո ուսո՛ ինձ ։
Առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճշմար_
տութ̃ե քում , եւ ուսո՛ զիս . զի
դու ես Ա̃ծ փրկիչ իմ , եւ ես
քեզ համբերէի զօր հանապազ ։
Յիշեա՛ Տէր զգթութ̃իս քո եւ
զողորմութ̃իս քո , որք են յաւի_
տենից ։
Զմեղս մանկութ̃ե իմոյ եւ
զանգիտութ̃ե իմոյ մի՛ յիշեր .

 այլ

դու յիշեա՛ զիս տէր ըստ ողոր-
մութե՟ քում վասն քաղցրութե՟
քո, զի քաղցր և ուղիղ ես։

Վն՟ այսորիկ օրէնսդէտ առնես
զմե՟ղաւորս ի ճանապարհի· ա-
ռաջնորդես հեզոց ի դատաս-
տանի· և ուսուցանես հեզոց
զճանապարհս քո։

Ամենայն ճանապարհք տեառն
ողորմութի՟ և ճշմարտութի՟ են այ-
նոցիկ, որք խնդրեն զուխտ և
զվկայութի՟ նորա։

Վասն անուան քո տէ՟ր քաւեա՛
զմե՟ղս իմ, զի բազում եղեն·
ո՛վ է մարդ, որ երկնչի ի տեառ-
նէ· օրէնսդէտ առնէ զնա ի

ճանապարհի յոր և հաճեցաւ :

Անձն նորա ՚ի բարութե հանգիցէ . և զաւակ նր ժառանգեսցէ զերկիր :

Զօրութի է տր երկիւղածաց իւրոց , և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Աչք իմ յամ ժամ առ տէր են . և նա՛ հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Նայեա՛ առ իս , և ողորմեա՛ ինձ . զի միամօր և աղքատ եմ ես :

Նեղութք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ . և ՚ի վշտաց իմոց հան զիս :

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ, և
զվաստակս իմ. և թո՛ղ ինձ զա-
մենայն զմեղս իմ:

Տե՛ս զթշնամիս իմ, զի բա-
զում եղեն առաւելուք, ոյք ի
նախանձու ատեցին զիս:

Պահեա՛ զանձն իմ, և փրկե-
ա՛ զիս. և մի՛ յամօթ եղէց.
զի յուսացայ ի քեզ:

Անմեղք և ուղիղք կցորդ ե-
ղեն ինձ, և ես քեզ համբե-
րէի. փրկեա՛ Ած զԻսրայէլ յամ
նեղութեց նորա:

Փառք Հօր: Այժմ և միշտ:

Եւ ես խաղաղութեն զանէր ա՛:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և:

Դատ արա ինձ տէր, զի ես յանմեղութեան իմում գնացի. ի տէր յուսացայ, զի մի՛ եղէց հիւանդ ։

Փորձեա՛ զիս տէր և քննեա՛ զիս. փորձեա՛ զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ ։

Ողորմութիւն քո ընդ առաջի աչաց իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում ։

Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց և ընդ անօրէնս ես ո՛չ մտից ։

Ատեցի ես զժողովս չարաց. և ընդ ամբարշտաս ես ո՛չ նստայց ։

Լուացից որբութ զձեռս իմ. և շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր ։

Լսել ինձ զձայն օրհնութե քո, և պատմել զամ սքանչելիս քո ։

Տէր սիրեցի զվայելչութի տան քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց ։

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարշտս զանձն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ ։

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութե են. և աջ նոցա լի է կաշառօք ։

Ես յանմեղութե իմում գնացի. փրկեա՛ զիս տէր, և ող

ղոր

ԳՐԱԴԱՐԱՆ
1935

ղորմեա՛ ինձ ։

Ոտն իմ՛ կայցէ յուղղութե՛ն .
յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից
զքեզ ։

Փառք հօր ։ Այժմ և միշտ ։
Եւ եւս խաղաղութ՟ զտէր ա՛ ։
Օրհնութիւն և փառք հօր և ։

Սաղմոս Ծ ։

Ողորմեա՛ ինձ Ած , ըստ մեծի
ողորմութ՟ քում . ըստ բազում
գթութ՟ քում քաւեա՛ զանօ֊
րէնութիւնս իմ ։

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէ֊
նութենէ իմմէ . և ՚ի մեղաց ի֊
մոց սուրբ արա զիս ։

Զանօրէնութիւն իմ ես ինձէն
գիտեմ. և մեղք իմ առաջի
իմ են յամ ժամ:

Քեզ միայն մեղայ տէր. և
չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս
քո, և յաղթող ի դատել գաս:

Անօրէնութեամբ յղացայ և ի մե֊
ղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրե֊
ցեր. զանյայտս և զծածկեալս`
իմաստութեան քում յայտնեցեր
ինձ:

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ և սուրբ
եղէց. լուա՛, և քան զձիւն
սպիտակ եղէց:

Լսելի՛ արա ինձ տ̃ր զցնծութի̃ և
զուրախութի̃ . և ցնծասցեն ոս-
կերք իմ տառապեալք ։
Դարձո՛ զերեսս քո ’ի մեղաց
իմոց և զա̃մ անօրէնութիւնս իմ
քաւեա՛ յինէն ։
Սիրտ ս̃բ հաստատեա՛ յիս Ա̃ծ
և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ’ի
փորի իմում ։
Մ՛ի ընկեներ զիս տէր յե-
րեսաց քոց . և զհոգի քո ս̃բ
մ՛ի հաներ յինէն ։
Տո՛ւր ինձ ցնծութի̃ փրկութե̃ . և
հոգւով պետութե̃ քո հաստա-
տեա՛ զիս ։
Ուսուցից անօրինաց զճանա-

պարհս քո . և ամբարիշտք առ
քեզ դարձցին :

Փրկեա՛ զիս յարենէ ա̄ծ , ա̄ծ
փրկութե̄ իմո . ցնծասցէ լեզու
իմ յարդարութե̄ քում :

Տէր , եթէ զշրթունս իմ
բանաս , բերան իմ երգեսցէ
զօրհնութի̄ս քո :

Թէ կամեցեալ էիր , պատա֊
րագս մատուցանէաք . բայց
դու ընդ ողջակէզս իսկ ո՛չ
հաճեցար :

Պատարագ ա̄յ հոգի խոնարհ .
սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ
ա̄ծ ո՛չ արհամարհէ :

Բարի՛ արա տէր կամօք քովք

սիոնի · և շինեսցին պարիսպքն
երուսաղեմի ։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պա
տարագս արդարութե · յայնժամ
ու խարից պատարագս հանցեն
ի սեղան քո զուարակս ։

Փառք հօր ։ Այժմ և միշտ ։

Սարկաւագն քարոզէ ·

Եւ ևս խաղաղութե զտէր ա՛ ։
Վասն երախայիս աղաչեսցուք
զմարդասէրն ա՟ծ , որ ողորմես
ցի ըստ մեծի ողորմութե իւ
րում , և արժանաւորեսցէ լու
ացման մկրտութեն ծննդեանն ,
և զգեստու անապականութե ·

և զուգաթութեսցէ ընդ հա-
ւատացեալսն անուանն իւրոց ։
կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեն
իւրոյ ։ Ամենակալ տէր ած
մեր կեցուսցէ և ողորմեսցի ։

Եւ քահանայն ասէ աղօթս ։

Ընկա՛լ , մարդասէր տէր , զըն-
ծայեալս ի քեզ զերախայս
դայս . և սրբեա՛ զսոսա և ըզ
խորհուրդս սոցա յամենայն ներգոր-
ծութեց հակառակորդին . և
արժանի՛ արա զսա ի ձեռն սը
ու աւազանին լուսանալ զհնութե
մեղաց իւրոց , և նորոգեա՛ քա-
ւել շնորհաց քոց քո ։ Որպէս և

սա

սա մեօք հանդերձ փառաւո_
րելով զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգին · այժմ և միշտ և յա_
ւիտեանս յաւիտենից · ամէն ։

Սարկաւագն քարոզէ ·

Եւ ևս խաղաղութ̃ զտէր ա″ ։
Վ̃ քաւութ̃ մեղաց , և թո_
ղութ̃ յանցանաց , փրկելով
զմեզ ՚ի փշտաց և ՚ի նեղութ̃ց ,
իջանելով ՚ի վերայ երախայիս
ողորմութի և գթութի տն̃ մ̃յ
ամենակալին , կեցուսցէ և ո_
ղորմեսցի ։

գ · Տէր ողորմեա ։

ՏԷՐ ած մեծ և փառաւորեալ
յամ արարածոց · ՚ի քո յահա-
ւոր և յամենազօր անուանդ ա-
պաւինել ծառայս քո՝ խոնար-
հեցոյց գլուխ իւր անուանդ
քում սբյ , որում կրկնի ամ
ծունր երկնաւորաց և երկրա-
ւորաց և սանդարամետական-
նաց · և ամ լեզու խոստովան
լիցի , եթէ տէր է յս քս ՚ի
փառս այ հօր : Եւ արդ՝ տր ,
յայսմ ահաւոր և յաղթող
անուանեդ մասն հաղորդութե-
ընկալցի սա , որ հալածեաց ըզ
խաբէութին դիւաց և զկռա-

պաշ

պաշտօնէ մոլորութեց • և զմին
սատանայական որոգայթս խա-
փանեաց : Նայեա՛ց տէր ողոր-
մութե՛ քո ի սա • մերժեա՛ և
հեռացո՛ ի սմանէ , ամենայաղթ
կոչմամբ անուան քո ի մէն ոք ,
զդողեալս յայսոց պղծոց զկար-
հուրդս զբանս և զգործս , և
զմին խափանեսցէ՝ որով սովոր
են խաբել և կորուսանել զմ-
մարդիկ չար դևքն : Որպ զի
զարհուրեալք ի յաղթող ան-
ուանէդ քումմէ տագնապես-
ցին և տանջեսցին աներևոյթ
տանջանօքն , և երդմամբ հե-
ռացեալ ի սմանէ . և այլ մի

26 եւ

եւ խնայեսցէ դատաւոր 'ի սա :

Լցո՛ քո երկնային շնորհօքդ, եւ զուարճացո՛ ամենաբարի կոչմամբդ՝ քրիստոնեայ անուանելով : Եւ արժանաւոր լիցի 'ի դէպ ժամանակի մկրտութե վերստին ծննդեանն . եւ ընդունելով զհոգիդ սբ՝ մաքրին եւ անդամ՛ եղիցի եկեղեցւոյ քում սբյ, եւ անպարտ քրիստոնէութ կրօնաւորիլ յայսմ աշխարհիս, եւ հանդերձելոց բարեացդ հասցէ ը ամ սբս, եւ սիրելիս անուանեալ քում սբյ . փառաւորելով զամենակալն սբ երրորդութին, այժմ եւ :

Եւ ապա դարձուցանէ յարեւմուտս ձեռացուցեալ զձեռն հրաժարական քահանայն և կնքահայրն . երախային կնքահայրն ՚ի ձախակողմն եկեղեցւոյն , և քահանայն յաջակողմն . և երդմնեցուցանէ երիցս անգամ , ասելով այսպէս .

Հրաժարեմ ՚ի սատանայէ և յամ խաբէութենէ նորա , և ՚ի պաշտամանէ նորա և ՚ի գնացից նորա ։ Եւ ՚ի հրեշտակաց նր , և ՚ի կամարարաց նորա ։

Եւ գ անգամ ասէ երախայն , Հրաժարեմ ։

Եւ դարձեալ քահանայն հարցանէ զերախայն ։

Քհ. Հրաժարես .

Եր . Հրաժարեմ ։

Քհ. Հրաժարես .

Եր . Հրաժարեմ ։

Քհ.

Քհ. Հրաժարելով հրաժարեմս.

Եր. Հրաժարելով հրաժարեմք:

Ապա քահանայն դարձուցանէ յարեւելս եւ ասէ.

Դարձե՞ր ՚ի լոյս ա͞ծգիտութե͞ն ։

Յաջակողմն եկեղեցւոյն երախայն, եւ ՚ի ձախակողմն քահանայն ։ Եւ ապա տայ ձեւացուցանել զձեռս հայցական. խոստովանելով զսուրբ երրորդութի͞ն եւ զմի ա͞ծութե͞ն հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ ։ Դարձեալ հարցանէ քահանայն երկիցս, այսպէս ասելով.

Հաւատամ յամե͞նասուրբ երրոր-դութի͞ն ՚ի հայր եւ յորդի եւ ՚ի ս͞բ հոգին, ստեղծօղ եւ արար-իչ ա͞մ արարածոց ։ Յաւե-տիսն գաբրիէլի. յանսերմն յղութի͞ն մարիամու, եւ յանա-պական ծնունդն քրի. ՚ի մէրո-

ասւ

տութեան · ի անօրէնութեան · ի
մոլորապետութենէ · ի սքանչելա
գործութեանն քո · ի պայծառա
կերպութեանն քո · ի մկրտութենէ · ի
կամաւոր չարչարանս · ի խաչէ ·
ի մահուն քո · յերեքօրեայ թա
ղմանն · յիջանելն ի դժոխս ·
ի յարութեանն քո · ի համբար
ձմանն · ի նստելն նովին մարմ
նովն ընդ աջմէ հօր · ի միւսանգամ
գալուստն քո · ի թո
ղութեան մեղաց · ի յարութեան
մեռելոց · ի դատաստանական ահեղա
նութենէ · ի հատուցմանն քո իւրա
քանչիւր գործոց · և ի կեանսն
յաւիտենից ։ Եւ զայս երիցս կրկնեսցէ ։

Եւ

Եւ հարցանէ երիցս ցերախայն :

Քհ. Հաւատամ ·

Եր. Հաւատամք :

Քհ. Հաւատամ ·

Եր. Հաւատամք :

Քհ. Հաւատացեալ հաւատամ ·

Եր. Հաւատացեալ հաւատամք :

Դարձեալ կրկնեսցէ քահանայն ·

Հաւատամ ի Հայր ·
Հաւատամ յՈրդի ·
Հաւատամ ի սուրբ Հոգին :

Եւ ըստ միոյ միոյ հարցմանն , պատասխանէ երախայն ·

Հաւատամ :

Ընթերցուած ութի ։

Սրբոյ աւետարանին յսի քսի
որ ըստ Մատթէոսի (Իը. 16 ։)
Յետ յարութե տն մերոյ յի քի ։
Եւ մետասան աշակերտքն
գնացին ՚ի գալիլեա ՚ի լեառն,
ուր ժամադիր եղեւ նոցա յս ։
Եւ իբրեւ տեսին զնա, երկիրպա-
գին նմա, և ոմանք երկուա-
ցան ։ Եւ մատուցեալ յս խօ-
սեցաւ ընդ նս և ասէ. տուաւ
ինձ ամ իշխանութի յերկինս
և յերկրի. ոպ առաքեաց զիս
հայր, և ես առաքեմ զձեզ ։

Գնացէ՛ք այսուհետև աշա-
կերտեցէ՛ք զա̃մ հեթանոսս ․
Մկրտեցէ՛ք զնոսա յանուն Հօր
և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ ։
Ուսուցէ՛ք նոցա պահել զա̃մ ,
զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ ։
Եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ
եմ զա̃մ աւուրս մինչև ՚ի կա-
տարած աշխարհի ։

Եւ ասեն զհաւատամքն ՚ի բուն ։

Հաւատամք ՚ի մի ա̃ծ հայր
ամենակալ , յարարիչն երկնի և
երկրի , երևելեաց և աներև-
ութից ։ Եւ ՚ի մի տ̃ր յ̃ս ք̃ս
յորդին ա̃յ , ծնեալն յա̃յ հօրէ

միածին . այսինքն յէութենէ
հօր ։ Ած յայ՝ լոյս ՚ի լուսոյ՝
ած ճշմարիտ՝ յայ ճշմարտէ ,
ծնունդ՝ և ոչ արարած ։ Նոյն
ինքն ՚ի բնութենէ հօր , որով ամ
ենայն ինչ եղև յերկինս և ՚ի վերայ
երկրի , երևելիք և աներև-
ոյթք ։ Որ յաղագս մեր մարդ-
կան և վասն մերոյ փրկութե՛
իջեալ ՚ի յերկնից , մարմնացաւ՝
մարդացաւ , ծնաւ կատարելա-
պէս ՚ի մարիամայ սրբոյ կուսէն
հոգւովն սրբով ։ Որով էառ
մարմին հոգի և միտ . և զամ
որ ինչ է ՚ի մարդ , ճշմարտապէս
և ոչ կարծեօք ։ Չարչարեալ՝

խա

խաչեալ՝ Թաղեալ , յերրորդ ա-
ւուր յարուցեալ · ելեալ 'ի յեր-
կինս նովին մարմնով նստաւ
ընդ աջմէ հօր : Գալոց է նո-
վին մարմնովն և փառօք հօր ,
'ի դատել զկենդանիս և զմե-
ռեալս · որոյ թագաւորութեան
ոչ գոյ վախճան : Հաւատամք
և 'ի սուրբ հոգին՝ յանեղն և 'ի
կատարեալն : Որ խօսեցաւ յօ-
րէնս և 'ի մարգարէս և յաւե-
տարանս : Որ էջն 'ի յորդանան ,
քարոզեաց զառաքեալն , և բը-
նակեցաւ 'ի սուրբսն : Հա-
ւատամք և 'ի մի միայն ընդ-
հանրական և առաքելական ե-

 կեղե.

կեղեցի ։ Ի մի մկրտութե, յա-
պաշխարութե, ի քաւութե, և ի
թողութե մեղաց ։ Ի յարութին
մեռելոց․ ի դատաստանն յա-
ւիտենից՝ հոգւոց և մարմնոց ։
Յարքայութին երկնից, և ի
կեանսն յաւիտենականս ։
Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն,
յորժամ ոչ էր որդին․ կամ
էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սբ
հոգին ։ կամ թէ յոչէից եղեն,
կամ յայլմէ էութե ասեն լի-
նել զորդին այ․ և կամ զսբ
հոգին․ և թէ փոփոխելիք են՝
կամ այլայլելիք, զայսպիսիսն
նզովէ կաթուղիկէ և առա-

քելա

քերականն ա̃ր եկեղեցւ :
Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ
յառաջ քան զյաւիտեանս ,
երկիրպագանելով սրբոյ երրոր-
դուէ̃ն և միոյ ա̃ծուէ̃ն հօր և
որդւոյ և հոգւոյն սբ̃յ . այժմ :

Քարոզ :

Եւս խաղաղութե̃ զտէր ա″ :
Եւս հաւատով աղաչես-
ցուք և խնդրեսցուք ՚ի տե̃նէ
ա̃յ և ՚ի փրկչէն մերմէ յս̃է
ք̃սէ ՚ի ժամուս պաշտամանս և
աղօթից : Զի արժանի ընդու-
նելութե̃ արասցէ . լուիցէ տէր
ձայնի աղաչանաց մերոց : Ըն-

կալ

կայցէ զխնդրուածս սրտից մե-
րոց . Թողցէ զյանցանս մեր .
ողորմեսցի ի վ̃ր մեր : Աղօթք
մեր և խնդրուածք յամ ժամ
մտցեն առաջի մեծի տէրուե̃
նր̃ : Եւ նա տացէ մեզ միա-
բան՝ միով հաւատով և ար-
դարուե̃ վաստակել ի գործս
բարեաց : Զի զողորմուե̃
զշնորհն իւր՝ արասցէ ի վերայ
մեր տր̃ն ամենակալ . կեցուս-
ցէ և ողորմեսցի :

Զժամս և զառաջիկայ օրս :
Զհրեշտակ խաղաղութեան :
Զքաւութի̃ և զթողութի̃ :
Զօգ̃ն խաչին մեծ և կարող :

 Եւ

Եւ ևս միաբանեալ վասն ճշմա՛ :
Զանձինս մեր և զմիմեանս :
Ողորմեա՛ց մեզ տ̅ր ա̅ծ մեր :

Աղօթք :

Տէր մեր և փրկիչ յ̅ս ք̅ս , որ մեծդ ես ողորմութ̅բ , և առատ պարգևօք բարերարութ̅ե քո : Որ դու քոյին կամաւդ ի ժա֊մուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի և մահու , յաղագս մեղաց մերոց : Եւ պարգևեցեր առատապէս ընդ պարգևս հոգւոյդ սրբոյ երա֊նելի առաքելոցն : Հաղորդս արա և զմեզ տէր , աղաչեմք

զքեզ

զքեզ՝ ամենայն պարգեւացդ .
Թողութեն մեղաց եւ ընդունե-
լութեն հոգւոյդ սրբ֊ : Որ զի
արժանաւորք եղիցուք գոհութե
փառաւորել զքեզ ընդ հօր եւ
ընդ սրբոյ հոգւոյդ . այժմ
եւ միշտ :

Խաղաղութի ամենեցուն :

Խաղաղութե քով քս փրկիչ
մեր՝ որ ի վեր ես քան զամ
միտս եւ զբանս : Պահեա զմեզ
եւ անխռովս պահեա յամ չա-
րէ . հաստատեա զմեզ ընդ
ճշմարիտ երկրպագուս քո , որք
հոգւով եւ ճշմարտութե քեզ
երկրպագանեն : Ա՛ զի ամե-

նա

նասուրբ երրորդութեան վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ:

Ապա ասի սաղմոս ՃԺԷ.

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Ասասցէ տունն իսրայէլի, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Ասասցէ տունն ահարօնի, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Ասասցեն երկիւղածք տեառն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:
Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարդացի, և լուաւ ինձ

յանդորր ։

Տէր է իմ՝ օգնական, և ես ո՛չ երկեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ ։

Տէր է իմ՝ օգնական, և ես տեսից 'ի թշնամիսն իմ ։

Բարի է յուսալ 'ի Տէր, քան յուսալ 'ի մարդիկ. բարի է յուսալ 'ի Տէր, քան յուսալ յիշխանս ։

Ամ ազգինք շրջեցան զինև, և անուամբ Տն յաղթեցի նց ։

Շրջելով շրջեցան զինև, և պաշարեցին զիս 'ի միասին. և անուամբ Տն վանեցի զնս ։

Շուրջ եղեն զինև որպ մե-

ղուք , վառեցան․ բորբոքեցան
որպէս փուշք ՚ի հուր․ եւ ան-
ուամբ տ՟ն մերժեցի զնոսա ։
՚Ի մերժելն դրդուեցայ , եւ
եղէ մերձ ՚ի գլորիլ , եւ տէր
ընկալաւ զիս ։
Զօրութի՟ իմ եւ օրհնութի՟ իմ
տէր , եւ եղեւ ինձ ՚ի փրկութի՟ ։
Ձայն ցնծութե՟ փրկութե՟ ՚ի
յարկս արդարոց ։
Աջ տ՟ն արար զօրութի՟ , աջ
տ՟ն բարձր արար զիս , եւ աջ
տ՟ն արար զօրութի՟ ։
Ո՛չ մեռայց , այլ կեցից եւ
պատմեցից զգործս տ՟ն ։
Խրատելով խրատեաց զիս տ՟ր ,

եւ

և ՚ի մահ ոչ մատնեաց ։

Բացէք ինձ զդրունս արդարութն, զի մտից ընդ այն, և խոստովան եղէց տն ։

Եւ մտանեն յեկեղեցին ասելով շարական դկ ։

Օրհնութն քո զդուռն բա՛ց մեզ տէր. և արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց քոց ընդ սբս քո ։

Եւ դան առաջի սբ. աւազանին, պատրաստ ունելով զսրբալոյս մեռոնն ։

Ապա դնէ զխաչն յաւազանն, և արկանէ զջերմ ջուր յաւազանն խաչանման. ասելով ՚ի ձայն սաղմոս իը ։

Ձայն տն ՚ի վերայ ջուրց, և ած փառաց որոտաց. և տէր ինքն ՚ի վերայ ջուրց բազմաց ։

Մատու

Մատուցէ՛ք տ՟ն որդիք ա՟յ · մա-
տուցէք տ՟ն զորդիս խոյոց ։
Մատուցէ՛ք տեառն զփառս և
զպատիւ · մատուցէք տեառն
զփառս անուան նորա · և եր-
կրպագէք տեառն ՚ի սրահ
սրբութե՟ն նորա ։
Ձայն տ՟ն ՚ի վերայ ջուրց , և
ա՟ծ փառաց որոտաց · և տէր
ինքն ՚ի վերայ ջուրց բազմաց ։
Ձայն տեառն զօրութ՟բ , և
ձայն տեառն մեծ վայելչութ՟բ ։
Ձայն տեառն փշրէ զմայրս · և
մանրէ տ՟ր զմայրսն լիբանանու ։
Մանրեսցէ զն՟ս իբ՟ր զմատաղա-
տունկն լիբանանու · որ սիրե-

լին է ոպ̄ զորդիս միեղջերուի ։
Ձայն տեառն հատանէ զբոց
՚ի հրոյ ։ Ձայն տեառն շարժէ
զանապատն ։ և խռովեցուցա-
նէ տր̄ զանապատն ՚ի Կադէս ։
Ձայն տն̄ հաստատէ զեղջե-
րուս, և յայտնի առնէ զան-
տառս ։
՚Ի տաճարի նորա ամենեքեան
ասասցեն զփառս նմա ։
Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ
և ցածուցանէ ։ Թագաւորես-
ցէ տէր յաւիտեան ։
Տէր զօրութի̄ ժողովրդեան իւ-
րոյ տացէ ։ և օրհնեսցէ զժո-
ղովուրդ իւր ՚ի խաղաղութի̄ ։

Լոյս ՚ի լուսոյ ծընունդ և ծա-
գումն . որ եկիր ՚ի խնդիր մո-
լորեալ ոչխարի բնութ̄ես . զոր
ընդ խաչին բարձեր ՚ի վերայ
ուսոյդ . մաքրեա՛ ըզմեզ ՚ի մե-
ղաց մերոց :

Ընթերցուած յեզեկիէլէ մարգարէէ : (ԼԶ . 25 :)

Այսպէս ասէ ադոնայի տր̄ .
և ցանեցից ՚ի վերայ ձեր ջուր
ս̄բ . և սրբեսջիք յա̄մ պղծու-
թեանց ձերոց . և յա̄մ կռոց
ձերոց սրբեցից զձեզ : Եւ
տաց ձեզ զսիրտ նոր . և զհոգի
նոր նորոգեցից ՚ի ձեզ : Եւ

 հա

հանից զսիրտն քարեղէն ՚ի
մարմնոյ ձերոյ, և տաց ձեզ
զսիրտ մարմնեղէն. և զհոգի
իմ տաց ձեզ, և արարից՝ զի
յարդարութի̄ս իմ գնայցէք և
զիրաւունս իմ պահիցէք, առ_
նիցէք զնոսա։ Եւ բնակիցիք
յերկրին, զոր ետու հարցն
ձերոց. և եղիջիք ինձ ՚ի ժո_
ղովուրդ. և ես եղէց ձեզ
յԱ̄ծ ։

Պօղոսի առաքելոյն ՚ի գաղատացւոց թղթոյն է ըն_
թերցուածս ։ (գ · 24 ։)

Այս օրէնքն դաստիարակ ե_
ղեն մեզ ՚ի ք̄ն յ̄ս, զի ՚ի հա_
ւատոցն արդարասցուք ։ Այլ
իբրև

Իբրեւ եկին հաւատքն , ոչ
եւս ընդ դաստիարակաւ եմք :
Քանզի ամենեքին որդիք այ
էք հաւատովք ի քս յս : Որք
միանգամ ի քս մկրտեցարուք՝
զքս զգեցեալ էք · չիք խտիր ·
ոչ հրէի եւ ոչ հեթանոսի · ոչ
ծառայի եւ ոչ ազատի · ոչ ար-
ուի եւ ոչ իգի · զի ամենե-
քեան դուք մի էք ի քս յս :
Ապա եթէ դուք քսի էք ,
ուրեմն աբրահամու զաւակ
էք՝ ըստ աւետեացն ժառանգք :

Ալէ՛ · ալէ՛ : Տէր հովուեսցէ
զիս եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի :

Առ աւետարանս մերում յօրէ քմէ ․

Եւ էր այր մի ՚ի փարիսեցւոց
անուն՝ Նիկոդեմոս անուն նորա ,
իշխան Հրէից ։ Սա եկն առ
նա ՚ի գիշերի , և ասէ ցնա ․ ռաբ-
բի՝ գիտեմք եթէ յայ եկեալ
ես վարդապետ ․ զի ոչ ոք կա-
րէ զայդ նշանս առնել , զոր
դու առնես , եթէ ոչ ած
լիցէ ընդ նմա ։ Պատասխանի
ետ յս և ասէ ցնա ․ ամէն ա-
մէն ասեմ քեզ ․ եթէ ոչ ոք
ծնցի ՚ի վերուստ , ոչ կարէ տե-
սանել զարքայութիւն այ ։ Ասէ
ցնա Նիկոդեմոս ․ զիարդ կա-

րէ

րէ մարդ ծնանել , որ ծերն իցէ . միթէ մարթ ինչ իցէ անդրէն յորովայն մօր իւրոյ կրկին մտանել՝ և ծնանել ։ Պատասխանի ետ յս և ասէ ցնա . ամէն ամէն ասեմ քեզ . եթէ ոչ ոք ծնցի ՚ի ջրոյ և ՚ի հոգւոյ , ո՛չ կարէ մտանել յար- քայութիւն այ ։ Զի ծնեալն ՚ի մարմնոյ՝ մարմին է . և ծնեալն ՚ի հոգւոյ՝ հոգի է ։ Մի՛ զարմանար , թէ ասացի քեզ՝ պարտ է ձեզ ծնանել վերս- տին ։ Զի հողմ ուր կամի՛ շնչէ , և զձայն նր լսես . այլ ոչ գիտես՝ ուստի գայ , կամ

 յո

յն երթայ · սոյնպէս և ամ
ծնեալն ի հոգւոյն ։

Սարկաւագն քարոզէ ·

Եւ ևս խաղաղութն զտէր ա՛ ։
Վն ի վերուստ խաղաղութե
և փրկութե անձանց մերոց
զտէր աղաչեսցուք ։
Վն խաղաղութե ամ աշխարհի
և հաստատութե սրբոց եկե֊
ղեցւոյ , զտէր աղաչեսցուք ։
Վն հայրապետին մերոյ տն
(այս անուն) կենաց , հաստատութե
և փրկութե , զտէր աղաչեսցու՛ ։
Վն զի որ ուղղեսցէ զգործս
ձեռաց քահանայիս՝ որ առնէ

զմկր

զմեղաւորս, զՏր աղաչեսցուք :
Որ զի սրբելոյ առաքինեաց ձեռ-
րոյս, զտէր աղաչեսցուք :
Որ ընդունելոյ սմա զօրհ-
նութեան յորդառատու, զՏր :
Որ լինելոյ սմա փրկութիւն
հոգւոյ և մարմնոյ, զտէր ա″ :
Որ վերածնելոցս ի սմա որք
մկրտին, լինել որդիս լուսոյ
և ճշմարտութեան, զտէր ա″ :
Յիշեալ զննջեցեալս, և զնմ-
ւըս, և զմեղաւորիցն յուսահատեալս .
զտէր աղաչեսցուք :
Ու ես միաբան վասն ճշմա″ :
Զանձինս մեր և զմիմեանս :
Ողորմեա՛ց մեզ Տր Ած մեր :

Դու տէր զօրութ քո մեծա-
արարեր զծով և զցամաք , և
զամ որ ՚ի նմա արարածք իցեն ։
Որոշեցեր և կացուցեր զջուրս
՚ի վերոյ քան զերկինս , ՚ի բնա-
կութի լուսեղէն զօրացն , որ
կան յանդադար փառաբանու-
թեան քում ։ Առաքեցեր և
մք զառաքեալսն քո՝ հրաման
տալով քարոզել զամ հեթա-
նոսս ։ Ամ և սահմանեցեր
անսուտ բանիւ , ոչ ծնեցե-
լոյն ջրով և հոգւով ոչ մտա-
նել յարքայութի տն ։ Յորմէ
բանէ զարհուրեալ ծառայս

քո , զամենակալութեամբ մշտնջենա-
ւոր կենդանացոյց , եւ կեն կատարեալ ի
միջնորդութեամբ ի հոգեւոր ջրոյս ասպա-
րէզ : Աղաչեմ զքեզ տէր .
առաքեա զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ
ի ջուրս յայս , եւ սրբեա զսա
սուրբ սրբեցեր զյորդանանեան իջա-
նելովդ քո ի նմա , ամենազօրդ
ի միջոց տէր մեր յս քս , յօ-
րինակ այսմ աւազանիս միջնորդու-
թեամբ , մկրտութեան ծննդեանն
հոգւոյ անմարմնական : Եւ շնորհեա
սմա զջուրս յաւիտենականս , յո-
րում մկրտի սա այժմիկ , ի
թողութիւն մեղաց , եւ յորդեգրու-
թեան հոգւոյդ սրբոյ . յո-

դէգերումն հօրդ երկնաւորի , և ժառանգ արքայութեանդ երկնից ։ Որպէս զի սրբեալ ՚ի մեղաց , ՚ի հաճոյս կամաց քոց կացցէ յայսմ աշխարհիս ․ և ՚ի հանդերձելումն զանսպառ բարեաց ընդ ամ սրբս քո ընկալցի ․ և միշտ փառաւորեսցէ զհայր և զորդի և զամենասուրբ զերրորդութիւնդ ․ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ․ ամէն ։

Եւ շուրջանակի լուցանեն երկոտասան մոմ ։ Ապա քահանայն զսուրբ մեռոնն ՚ի ձեռն առնու և խաչակնքէ ՚ի վերայ ջրոյն , և ասէ երիցս ։

Ամէն ․ ալէլուիա ․ ալէ″ ․ ալէ″ ։

Օրհնեսցի և սրբեսցի ջուրս

այս

այս , նշանաւ որ խաչիւս , և
որբալոյս մեռոնաւս , յանուն
Հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Եւ հանէ քահանայն զխաչն 'ի ջրոյն . և առեալ
հեղու զսուրբ մեռոնն 'ի յաւազանն խաչանման ,
ասելով շարական դՃ :

Առաքելոյ աղաւնւոյ . իջանե-
լով մեծաձայն հնչմամբ 'ի
բարձանց . 'ի նմանութեն լուսոյ
փայլման հրազինեալ անկիզե-
լի զաշակերտսն . մինչդեռ նըս-
տէին 'ի վերնատանն :

Եւ հրամայէ քահանայն մերկացուցանել զերախայն լինել պատրաստ 'ի լուացումն ջրովն ։

Եւ ասէ զաղօթս ։

Որ կոչեցեր զծառայս քո տէր 'ի սրբութիւն և 'ի լուսաւորութիւն մկրտութեան, աղաչեմք զքեզ տէր, արա զսա արժանի մեծի շնորհացդ. մերկանալ զհնութիւն մեղաց 'ի սմանէ, և նորոգել 'ի կեանս նորս. և լցո զսորա հոգւովդ սրբով 'ի նորոգութիւն փառաց յիսուսի քրիստոսի. վասն զի քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

Եւ ապա ցերախային կամ ցկնքահայրն հարցանէ քա-
հանայն , Զինչ խնդրես ․

Պատասխանէ երա՛. Խնդրեմ մկրտել ։

Ք.Հ. Որոյ ասես խնդրես ․

Եր ․ Հաւատալ խնդրեմ , մկր-
տել և մաքրել ՚ի մեղաց՝ և
ազատել ՚ի դիւաց՝ և ծա-
ռայել այ՟ ։

Եւ ասէ քահանայն ,

Ըստ հաւատոյ քոյ եղիցի քեզ ։

Ապա ըմբռնէ քահանայն ձախ ձեռամբն զաջն կամ
զերկու ձեռս երախային , և աջ ձեռամբ զերկու ոտսն ,
գլուխն յարեւմուտս և ոտքն յարեւելս , գլուխն ՚ի բարձր ,
երեսն ՚ի վեր կոյս , և ոտքն ՚ի խոնարհ ․ իջուցանէ յաւա-
զանն ՚ի մէջ սբ՟ ջրոյն ․ և խնդրեսցէ զանունն , և ասասցէ ։

(Այս անուն) Ծառայ այ՟ եկեալ
կամաւ յերախայութե՟ , յերա-

 խայու

խայութենէ 'ի մկրտութիւն ·
մկրտի այժմ 'ի ձեռս իմ ,
յանուն Հօր ,

Հեղու ափ մի ջուր աջոյ ձեռամբ 'ի վերայ գլխոյ մանկանն ·

և Որդւոյ ,

և ափ մի ջուր դարձեալ հեղու 'ի վերայ գլխոյ մանկանն .

և Հոգւոյն սրբոյ ,

և ափ մի ջուր ևս հեղու 'ի վերայ գլխոյ մանկանն :

Այս է էութիւն մկրտութեան (որ էական բան մկրտութեան),
յորում արասցէ հոգաբարձութիւն :

Յետոյ՝ աջոյ ձեռամբ ըմբռնէ զերկու ոտս , և ձախոյ ձեռամբ զվիզն կամ զերկու ձեռսն , երեսն յարևելս , գլուխն 'ի բարձր , և ոտքն 'ի խոնարհ , և ընկղմեսցէ 'ի մէջ աւազանին ընդ ջրոյն , ասելով այսպէս :

Գնեալ արեամբն Քրիստոսի 'ի ծառայութենէ մեղաց , ընդունելով զազատութիւն որդեգրութեան Հօր երկնաւորի , լեալ ժառանգա

կից քո և տաճար հոգւոյն սրբոյ։

Եւ ապա կրկին ընկղմէ ասելով։

Գնեալ արժանաւորն քո ի ծառայութենէ մեղաց, ընդունելով զազատութիւն որդեգրութեան Հօրդ երկնաւորի, լեալ ժառանգակից քո և տաճար հոգւոյն սրբոյ։

Եւ դարձեալ ընկղմէ ասելով։

Գնեալ արժանաւորն քո ի ծառայութենէ մեղաց, ընդունելով զազատութիւն որդեգրութեան Հօրդ երկնաւորի, լեալ ժառանգակից քո և տաճար հոգւոյն սրբոյ։

Սոյն ընկղմեցուցանէ զնա ի ջրումն, թաղեալ զմեղս հնումն․ որ նշանակէ զերեքօրեայ թաղումն Քրի։

Որք 'ի քս̅ մկրտեցարուք, զքս̅ զգեցեալ էք, ալէլուիա․ և որք 'ի հայր լուսաւորեցարուք, սր̅ հոգին բերկրեսցի 'ի ձեզ, ալէլուիա։

Սաղմոս․

Բազում նեղութ̅ք են արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա տր̅․ և պահէ զա̅մ ոսկերս նց̅, և մի 'ի նոցանէ մի փշրեսցի։ Մահ մեղաւորին չար է․ բայց որք ատեն զարդարն՝ զղջասցին։ Փրկէ տր̅ զանձինս ծառայից իւրոց․ մի՛ զղջասցին ամենե-

քեան

քեան՝ որք յուսացեալ են ՚ի նա ։

Փառք հօր ։ Այժմ և միշտ ։

Ալէլուիա օրհնի ։

Սբյ աւետարանիս յսի քսի որ ը մատթէոսի (գ · 13 ։)

Տէրն մեր յս քս ։

Յայնժամ գայ յս ՚ի գալիլեէ ՚ի յորդանան առ յովհաննէս, մկրտել ՚ի նմանէ ։ Եւ յովհաննէս արգելոյր զնա՝ և ասէ . ինձ պիտոյ է ՚ի քէն մկրտել, և դու առ իս գաս ։ Պատասխանի ետ յս, և ասէ ցնա . թոյլ տուր այժմ, զի այսպէս վայել է մեզ լնուլ զամ ար-

դա

դարութիւն ։ և ապա թոյլ ետ
նմա ։ Եւ իբրև մկրտեցաւ յս̃ ,
ել վաղվաղակի ի ջրոյ անտի ։

Սա հանեալ զերախայն յաւազանէն , տայ ցկնքահայրն ։

Եւ ահա բացան նմա երկինք ·
և ետես զհոգին այ̃ , զի իջա-
նէր իբրև զաղաւնի , և գայր
ի վերայ նր̃ ։ Եւ ահա ձայն
յերկնից , որ ասէր · դա է որ-
դի իմ սիրելի , ընդ որ հաճեցայ ։

Եւ ասեն Հայր մեր որ յերկինս ·
զի որդեգրեցաւ այ̃ ։

Աղօթք ։

Որ լուսաւորեցեր զարարածս
քո տէր ած̃ , ծագելով զլոյս

որդւ

արդարութեն քո յանձինս ծա-
ռայից քոց. ազատեցեր զսա,
որբեցեր և արդարացուցեր,
և ետուր զորդէգրութեն պա-
տիւ: Շնորհեա՛ և զկենաց
հաստատութին. պարգևեա՛ և
հաստատ ոգւոյ զանապականու-
թիւն, խառնելով յարդարոցն
քո ՚ի թիւ ընտրց քոց, ՚ի ձեռն
տեառն մերոյ յսի քսի: Ընդ
որում քեզ հօր և հոգւոյդ
սբյ վայելէ փառք իշխանութի
և պատիւ. այժմ և միշտ:

Խաղաղութի ամենեցուն.

Տէ՛ր, որ մեծդ ես և մշտնջե-
նաւոր, և մեծ գաղտնեաց գի-

տակ · որ մեք եմք և ի մեզ համ-
գուցեալ , փրկիչ մեր մարդ-
կան : Նաև շնորհես զգիտութի
քոյդ ճշմարտութեան հաւատա-
ցելոց քոց · և ետուր իշխա-
նութիւն որդիս այ լինել , ի
ձեռն մկրտութեն ծննդեանն ի
հոգւոյ և ի ջրոյ : Արդ և ըզ
ծառայս քոյ զայս անուն նորոգեցեր
քաւութեան մեր առաքմանի քո :
Սուրբ արա զսա ճշմարտութե-
քով · և լցո՛ շնորհօք հոգւոյդ
սրբոյ · և եղիցի տաճար և բնա-
կարան անուան քում · և կա-
րասցէ գնալ յամ ճանապարհս
արդարութե · և կալ համարձա-

կու

կուսթք և աշակերտութք առաջի
բեմին միածնի քո, տեառնդ
մերոյ և փրկչին յսի քսի: Ընդ
որում քեզ հօր ամենակալի
հանդերձ կենդանարար և ա-
զատիչ սբ հոգւոյդ վայելէ
փառք իշխանութի և պատիւ.
այժմ և միշտ:

Եւ ապա յետ այսորիկ կնքէ զծայրն սբ իւղովն, ասելով.

Կնքեմ զքեզ նշանաւ սբ խա-
չիւս: Եւ դրոշմեմ փրկական
մեռոնաւս, յանուն հօր և
որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Նախ զճակատն, ասելով.

Իւղ անոյշ յանուն քո հե-

ղեալ

ղեալ ՚ի վերայ քո , Կնիք Երկ-
նաւոր պարգեւացն ։

Ապա զաչսն , ասելով·

Կնիքս , որ յանուն Քի լուսա-
ւորեսցէ զաչսն քո · զի մի՛ եր-
բէք ննջեսցես ՚ի մահ ։

Զականջսն , ասելով·

Օծումն սրբութն եղիցի քեզ
՚ի լսելութիւն ածային պատուի-
րանացն ։

Զհոտոտելիսն , ասելով·

Կնիքս Քի եղիցի քեզ հոտ
անուշութն կենաց ՚ի կեանս ։

Զբերան

Օ բերանն , ասելով .

Անիկքս քո՛ն եղիցի քեզ պահպանութի՛ւն և դուռն ամուր շրթանց քոց :

Օ ականջսն , ասելով .

Անիկքս եղիցին քեզ ՚ի պատճառս բարեգործութե՛ , առաքինի գործոց և վարուց :

Օ սիրտն , ասելով .

Անիկքս ամենայնին , զսիրտ սուրբ հաստատեսցէ ՚ի քեզ , և զհոգի ուղիղ նորոգեսցէ ՚ի փորի քում :

Օ քամակն , ասելով .

Անիկքս այս յանուն յո՛ն քո՛ն ,

եղի

եղիցի վահան ամրութեան · որով կարասցես զամենայն նետս մնուխս չարին շիջուցանել ։

Եւ զոտն , ասելով ․

Կնիքս այս աստուածային , ուղղեսցէ զգնացս քո ՚ի կեանս յաւիտենից ։

Յետ այսորիկ ասէ քահանայն առ մկրտեալն , խաչակնքելով ․ երեք անգամ ։

Խաղաղութիւն ընդ քեզ , փրկեալդ Աստուծոյ ։

Եւ մկրտեալն կամ կնքահայրն ասէ ․

Եւ ընդ հոգւոյդ քում ։

Եւ արդ զգեցուցանէ զնորընծայն, և կապէ զնափորտն խաչանիշ, և ծածկէ սպիտակ հանդերձիւ, և տայ 'ի ձեռն կարմիր և կանաչ մոմ, և ասէ ։

Ն'ու զգեստաւորեր սպիտակ հաւատոյ և բարի գործոց, զի 'ի գալ երկնաւոր փեսային՝ արժանասցիս մտանել 'ի յառագաստն լուսոյ, և վայելել 'ի կենացն յաւիտենից ։

Ապա ասէ զաղօթս ։

Օրհնեալ ես բարեխնամող տր, որ զգեցուցեր ծառայի քում հանդերձ փրկութե և ապաւինութձան ուրախութեն ։ և եղեր սաղաւարտ փրկութե և պսակ շնորհաց 'ի գլուխ սորա,

և

Եւ զէն անվթար ընդդէմ հա֊
կառակորդին։ Առ որոյ և մեք
գոհութ֊ փառաւորեսցուք ըզ
Հայր և զորդի և զսուրբ զհոգին.
այժմ և միշտ։

Եւ ապա առնու քահանայն զմիտրոնեալն, և հանէ ՚ի
բեմն. և երկրպագեցուցանէ առաջի սուրբ սեղանոյ
խորանին և աւազանին և դրանց տաճարին, ասելով.

Ի յայս անուն երկեալ կամաւ ՚ի մերձ֊
ւորութէ, ՚ի միաւորութէ յերկր֊
պագութէ. Երկրպագեմք առ սե֊
ղանոյս և խորանիս։ և աւա֊
զանիս։ և դրանց տաճարիս։

Եւ զիւրաքանչիւրոց զանուանս յիշեսցէ և համբու֊
րեսցէ.

Տէր մծ ամենակալ հայր մր
մերոյ յսի քսի . քեզ խոնարհե-
ցուցանեն հաւատացեալք ըզ
գլուխս իւրեանց ։ Զգեա́ զա-
ներեւոյթ աջ քո , և օրհնեա́
զսոսա , և զգործս ձեռաց մր
յաջողեա́ . որք ՚ի կուսութե
զընթացս մր ամրացո́ . և զա-
մենեսեան զօրացո́ ժուժկա-
լութբ յամս մծպաշտութե ։ Նւ
պահեա́ խաղաղութբ զորդիս ,
մնծ և սծ ՚ի չարէ հասարակէ .
պատրաստեցո́ զամենեսեան
յիւրաքանչիւր յարկս , հան-
դերձ ուրախութբ ՚ի քս յս ՚ի

մր

տր մեր · ընդ որում քեզ հօր
և հոգւոյդ սբյ վայելէ փառք
իշխանութիւն և պատիւ · այժմ և ։

Եւ ապա հաղորդեցուցանէ 'ի սբ խորհրդոյն , ասելով.

Մարմին սբն մերոյ յսի քսի լիցի
քեզ 'ի փրկութիւն և առաջնորդ
յանվախճան 'ի կեանսն · ամէն ։

Այլ եթէ տղայ իցէ · շրթնահաղորդ արասցէ ։

Եւ ուղարկեն մինչև 'ի դուռն եկեղեցւոյն · սղմս ասելով ։

Երանի ում թողութի եղև
մեղաց , և ծածկեցան ամ
յանցանք նորա ։

Երանի առն որում ոչ համա
րի տէր զմեղս նորա , և ոչ գոյ
նենգութի 'ի բերան նորա ։

Եւ ևս խաղաղութե զՏէր ա՛ ։
Ամ̄ ՚ի վերուստ խաղաղութեան Թէ
և փրկութե և օգնականութե և
հաստատութե նորանկիլքոյս մերոյ
զՏէր աղաչեսցուք ։

գ · Տէր ողորմեա ։

Աղօթք ։

Փառք քեզ քո Թագաւոր յաւ-
իտենական · որ անձեռուցա-
նես և լցուցանես զեկեղեցի
քո լուսով հաւատոց անհա-
մար փրկելոց ՚ի ձեռն Ճշմարիտ
ծածանօթութե քս̄ի քո · զորս
հոգեւորական վերածնութե ար-

ժանս

ժամն արարեր որդեգրութե
քեզ հաղորդելով արժանաւո-
րութե ոչ մարմնոյ և արեան
միածնիդ քո : Եւ արդ՝ տէր ,
պահեա՛ զսա սրբութ հոգւոյդ
սրբոյ · առնել անարատութե
զկամս քո , և անմեղութ ժա-
մանել ՚ի խորանս երկնաւոր
լուսոյն : Եւ զամենեսեան
զմերձաւորս սորա՝ օրհնեա՛
շնորհօք և մարդասիրութ տն
մերոյ և փրկչին յսի քսի · ընդ
որում քեզ հօր ամենակալի ,
և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք
իշխանութի և պատիւ · այժմ և :

Մանկունք եկեղեցւոյ փառա-
բանիչք սուրբ երրորդութեան ·
որհնեցէք ըզհայրն երկնաւոր ·
անդադար երգով ։

Պաշտօնեայք քնի լուսաւոր-
եալըք սբ աւազանաւն · գո-
վեցէք զորդին միածին · ան՛՛ ։

Քահանայք հոգեւոր երգով
ընդ սերովբէսն և ընդ քերով-
բէսն · բարեբանեցէք զհոգին
Ճշմարիտ · անդադար երգով ։

Փառաւորեալդ փառօք եր-
րորդութն սբ · փառաց արժանի
արա ըզծընեալս աւազանաւն ·
երկնային քո ժառանգութն ։

Ար

Սրտամբ նահատակացն բերկ-
րեալ. սուրբն բարեխօսութ. վամ՛:
Ի սրբութ̃ն քում բարեբա-
նեմք ըզ.քեզ. աղաչանօք մ̃ր
ա̃ծածնին. փառաց՛:
Ա̃ծ խօսեցաւ ի բարձանց ըզ-
ճարուք ըննակիչք երկրի. որ
էին և փրկեաց զմ̃մ արարածս.
զի դաւանուն տ̃րն կարդացուք.
և տուք օրհնութ̃ի ի բարձունս:
Ի վիմէն կենդանաւութ̃ն ճաշա-
կեցաք զի քաղցր է տ̃ր. և յիւղ
սրբութ̃ն օծաք հաւատով. զի:
Նոր իսրայէլ կոչեցաք ի ք̃ս.
եղաք բաժին տ̃ն և ժառան-
գակից ք̃սի. զի զանուն՛:

Եւ ողջունեն զմ ժողովուրդն զխորհրդածայն . և երթեալ ՚ի տունն ։ Եւ քահանայն աւետարանաւ և ժամահաւ-րաւ և բուրվառաւ ։ Երգեն շարական . ա̄չ ։

Արհնդականնեն աղօթութն ։

Եւ մտանեն ՚ի տուն , և կարդան աւետրն մատթէոսի ։

Իսկ մետասանն աշա՛ ։ Գլ՛ո յէջ 32 ։

Քարոզ . Ս̄բ խաչիւս աղաչեսցուք ։

Աղօթք . Պահպանիչ և յոյս հա՛ ։

Եւ յաւուր ութերորդի առն քահանայն զաւծս ՚ի վերայ պատանւոյն .

Որք միջնորդեցան և լուսաւորե-ցան և ետուր զարքութն քո տէր , տուր և հաստատուն կալ ՚ի սրբութն քում տէր , պայծա-ռացուցանել ՚ի լոյս ա̄ծութե քում ։ Տէր , պահեա հաս-տատութե ՚ի շնորհս , որ է

տուր

տուր · հեռացո՛ ՚ի մոլորութենէ թշնամւոյն , և ՚ի պատրանաց նորա , և ՚ի գործոց անօրէնութեանց · զի լուսով գիտութեան գնասցէ ՚ի խոստացեալ հանգիստ քո : Զհրեշտակ խաղաղութեան քո առաքեա՛ , որ եկեալ պահեսցէ զսա : Եւ ամենեքեան արժանի լիցուք սպասել յուսով փառաց տեառն մերոյ և փրկչին յիսուսի քրիստոսի : Ընդ որում քեզ հօր , միանգամայն և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ · այժմ և :

Իսկ զկնի եօթ ամսոցն առնել տանի կնքահայրն զմանուկըն ՚ի դուռն եկեղեցւոյն : Եւ տայ բերանովն մանկանն հրաժարել ՚ի սատանայէ . և հաւատալ յամենասուրբ երրորդութիւն . և ուսուցանէ զհմ՝ խորհուրդ տնօրէնութեան քրիստոսի աստուծոյ մերոյ · Եւ քեզ փառք յաւիտեանս · ամէն :

ԿԱՆՈՆ ՈՎ.

ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱՑ ՆՈՐԸՆԾԱՅԻՑ

Յորժամ բերեն զմանուկն և զմայրն և զմանկաբարձն յեկեղեցին . պարտ է մօր մանկանն քառասուն ծունր կրկնել առաջի դրան եկեղեցւոյն :

Եւ ասեն սաղմոս Ծգ :

ԱԾ յանուան քում կեցո՛ զիս , և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

ԱԾ լո՛ւր աղօթից իմոց . ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ . և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ո՛չ համարեցան զԱԾ առաջի իւրեանց :

Ահա՛ ԱԾ օգնական իմ . և Տր ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի
Թշնամիս իմ , ճշմարտութե
քով սատակեա զնոսա :

Կամօք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ · և խոստովան
եղէց անուան քում տէր , զի
բարի է :

Յամենայն նեղութե իմմէ փրկեցեր
զիս և 'ի Թշնամիս իմ ետես
ակն իմ :

Փառք հօր : Այժմ և միշտ :

Շարական · աճ :

Մաքրեցելոյ 'ի կուսէն նա-
խայսահմանեալ բանին · այսօր 'ի
տաճարին եկեալ կատարել զօ-

 րէնս

ըՀնս · վայելեն փառօքն ԹԷ հե-
Թանոսաց :

Որ յանսարուեստ աթոռ նըս-
տիս բարեբանեալդ ի Հրեշ-
տակաց · այսօր ի սիմէօնի
բառնալով ի գիրկս · որ ըն-
ծայեսցես ըզմեզ ի կեանսըդ
յաւիտենից :

Որ արձակիչդ ես կապելոց
պարգեւատու ամենեցուն · այ-
սօր Հայցմամբ ծերունւոյն ար-
ձակեա՛ և զիս ըզբաղձանօքս ·
ի կապանաց մահու ի կեան-
սըդ յաւիտենից :

Եւ ապա քահանայն ասէ զաղօթս 'ի վր մօր մանկանն ։

Տէր Աստուած մեր, որ եկիր 'ի փրկութիւն ազգի մարդկան. նայեա՛ 'ի մերոյ աղախնոյ քո, և պահպանեա՛ սմա ապաւինել 'ի սբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի քո, և արժանի՛ արա զսա մտանել 'ի սուրբ տաճար փառաց քոյ, և հաղորդել պատուական սուրբ մարմնոյ և արեան միածնի քոյ ։ 'Ի բա՛ց լուա զաղտ մարմնոյ և զբիծ հոգւոյ սորա 'ի կատարումն լրման քառասնօրեայ աւուրս. և սրբեա՛ զսա 'ի ձեռն քահանայական շնորհի քո. մտանել

'ի

՚ի տաճար փառաց սրբութե̃ քո․
և վայելել զանսպառ բարիսն,
որ առ ՚ի քե̃ն։ Եւ քեզ վայե-
լէ փառք իշխանութի̃ւն և պատիւ․
այժմ և միշտ։

՚Ի վերայ երախային ասէ զաղօթս։

Տէր, որ նորոգութե̃մբ ես հնա-
ցելոց և կեանք մահկանացու
մարդկան․ դու ես զօրութի̃ն և
օգնականութի̃ն ապաւինելոցս ՚ի
քեզ։ Առատատուն լցի շնորհք
ողորմութե̃ քո ՚ի վր̃ երախայիս
այսորիկ՝ որ եկեալ քառասնօր-
եայ ՚ի ձեռնադրութի̃ քրիստո-
նէութե̃․ զի եղիցի հզօր և

անձր

անմերկնուղ ՚ի պատրանաց թրշ-
նամ̃ւթն . պահպանեա՛ տէր ա-
ջակող քով սրբով . զի դու ես
տէր մերձաւոր առ ամենե-
սեան , և բարերար ամենե-
ցուն : Պահեա՛ զսա , և սրբեա՛
ճշմարտութ̃բ քով . և արժանա-
ցո՛ զսա առնուլ սրբութք զառ-
հաւատչեայ հոգւոյդ սրբոյ ,
միանալ ՚ի տաճար սուրբ քո :
Աղաչեմք զքեզ տ̃ր , արա՛ զսա
արժանի , զի եկեսցէ հոգին
ս̃բ , հոգի ճշմարտութ̃ե , հոգի
որդեգրութ̃ե . լինել անբիծ
և անարատ , պատկերի խաչի
քո ընդունելի քումէ , և ժա-

ռան

ռամկակից լինել սիրողաց քոց յարքայութեանդ երկնից , ՚ի քն յն ՚ի տր մեր ․ որում վայել է փառք իշխանութի և պատիւ ։ այժմ և միշտ ։

Մէյ աւետարանիս յոր քոր որ ա ղուկասու (ժբ․ 22․)
Վս քաւամեօրեայ գալստեան տն մերոյ յոր քոր ։

Եւ երբոր լցան աւուրք սրբութե նոց ըստ օրինացն մովսիսի , ածին զնա յեմ յանդիման առնել տն ։ Որպէս և գրեալ է յօրէնս տեառն ․ թէ ամ արու , որ բանայ զարգանդ , սբ տն կոչեսցի ։ Եւ տալ պատարագս՝ ըստ ասացելոյն յօրէնս տն , զոյգս տատ

րա

բանկաց , կամ երկուս ձագս
աղաւնեաց ։ Եւ ահա այր մի
էր յե՟ղէմ , որոյ անուն էր Սի-
մէօն . եւ էր այրն այն արդար
եւ երկիւղած , եւ ակն ունէր
մխիթարութ՟ն իսրայէլի , եւ
հոգին սբ՟ էր ի նմա ։ Եւ էր
նր՟ հրաման առեալ ի հոգւոյն
սբ՟յ՝ մի՛ տեսանել զմահ , մինչեւ
տեսցէ զօծեալն տ՟ն ։ Եւ եկն
հոգւովն ի տաճարն . եւ ի բերել
ածին ծնօղքն զմանուկն յս՟
առնել նոցա ըստ սովորութե
օրինացն ի վերայ նորա . եւ նա
առընկալաւ զնա ի գիրկս իւր ,
եւ օրհնեաց զա՟ծ , եւ ասէ ։

Արդ

Արդ՝ արձակես զծառայս քո
Տէր ըստ բանի քում ՚ի խաղա-
ղութիւն · զի տեսին աչք իմ զփ-
րկութիւն քո · զոր պատրաստե-
ցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :
Լոյս ՚ի յայտնութիւն հեթանոսաց,
եւ փառս ժողովրդեան քում
Իսրայէլի : Եւ էին հայր եւ մայր
նորա զարմացեալ ՚ի վերայ բա-
նիցն, որք խօսէին զնմանէ :
Եւ օրհնեաց զնոսա Սիմէօն,
եւ ասէ ցմարիամ մայր նորա ·
ահա սա կայ ՚ի գլորումն եւ ՚ի
կանգնումն բազմաց ՚ի մէջ
Իսրայէլի, եւ ՚ի նշան հակառա-
կութեան : Եւ ընդ քո իսկ անձն

անց

անցցէ սուր · զի յայտնեսցին
՚ի բազմաց սրտից խորհուրդք ։
Եւ անդ էր աննա մարգարէ՝
դուստր փանուելի յազգէ ա-
սերայ · սա ինքն անցեալ էր
զաւուրբք բազմօք՝ կեցեալ
ընդ առն ամս եօթն ՚ի կու-
սութենէ իւրմէ ։ Եւ էր այրի
ամաց իբրև ութսուն և չորից ·
որ ոչ մեկնէր ՚ի տաճարէն ,
այլ պահօք և աղօթիւք պաշ-
տէր զցայգ և զցերեկ ։ Եւ
սա ՚ի նմին ժամու յարուցեալ
գոհանայր զտ̃նէ , և խօսէր ըզ
նմանէ ը̃ ամենեսին՝ որք ակն
ունէին փրկութ̃ն եէ̃մի ։ Եւ

իբրև

իբրև կատարեցին զամ ըստ
օրինացն տն, դարձան անդրէն
'ի Գալիլեա 'ի քաղաքն իւրեանց
Նազարէթ ։ Եւ մանուկն ա-
ճէր և զօրանայր լի իմաստութբ.
և շնորհք այ էին 'ի վերայ նր ։

Եւ յետ այնորիկ առնու քահանայն զտղայն, և մու-
ծանէ 'ի խորանն, և երկրպագեցուցանէ առ սեղանոյն ։
Եւ ապա դնէ զտղայն 'ի վերայ աստիճանին, ընդ-
աջմէ սեղանոյն. և պաշտէ մեծաձայն շարական. գձ ։

Ածածին երկնային դուռն,
ածային ձայնիւն աւետարա-
նէր հրեշտակն. ուրախ լեր
բերկրեալդ տէր ընդ քեզ ։

Եւ հրամայէ քահանայն մանկաբարձին, զի առցէ
զտղայն ։ Եւ տայ 'ի գիրկս մօրն ։ և ասէ զմնացեալ
շարականն ։

'Ի քերովբէս բազմեալ ըն̃ Հօր,
անապականութեամբ բնակել Հա-
ճեցաւ 'ի քում յորովայնի. ով'':

Որ բոցեղէն սրովբէիւք շըր-
ջապատեալ պահիւր, այսօր 'ի
մէջ մարդկան 'ի գիրկս Հողե-
ղէնի յայտնեցաւ. ուրախ լեր'':

Ապա ասէ զաղօթս 'ի վերայ տղային և մօրն :

Տ̃Ր ած̃ մեր, որ յաւուրս
քառասուն ըստ օրինացն 'ի տա-
ճարն եկիր յընծայումն, Հան-
դերձ մարեմաւ մարբ քո, և
'ի գիրկս արդարոյն սիմէոնի
գգուեցար : Աղաչեմք զքեզ
տէր . ընկա՛լ զծառայս քո այս

անուն զօրգայս. պահեա՛ և անձեցմ՛
զսա շնորհօք անտեսանելի զօ-
րութե՟ քոյ. և արժանի արա
հասանել մաքրին ժառանգութե՟
վիճակի ընտրելոց քոց, և հա-
ղորդել պատուական մարմնոյ և
արեան քո. և պահպանել շնոր-
հօք համագոյական և անբա-
ժանելի սուրբ երրորդութե՟դ:
Որ քեզ ընդ հօր և ընդ ս՟բ
հոգւոյդ, վայելէ փառք իշ-
խանութի՟ և պատիւ. այժմ և:

Քարոզ.

Սբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏ՟ր,
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի

մեղաց. և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա՛։

Նա դնէ քահանայն զաջ ձեռն 'ի վերայ մօրն և տղային գլխոյն, և ասէ։

Պահպանիչ և յոյս հաւատացելոց քո տէր աստուած մեր, պահպանեա՛ զծառայս քո ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քով 'ի խաղաղութեան. փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց։ Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ։ Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։